

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiæ Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

Articvlvs X. Vtrum Deus habeat liberum arbitrium. art. 10.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73915)

apud inferos: iustos vero, qui reliquias peccatorum deferunt perfoluendas ex hac vita, apud ignem purgantem. Ex Scripturis etiam constat, Deum in hac vita saepe punire peccata, quod non aliter esse potest, quam si velit peccatoribus mala poenae, quibus eos punit. Cum autem maius sit bonum iustitiae, quod Deus ex punitione peccatorum intendit, quam sit natura bonum, quo prius malum poenae pro peccatis infligit, utique intuitu illius maioris boni aequissimè, ac sanctissimè vult malum poenae, quod prius minori bono.

Dubium an Deus praecipere queat, quod fieri nullo pacto possit.

Quaerit Durandus in 1. dist. 47. quaest. 7. vtrum Deus praecipere possit, quod neque conditionali, neque absoluta voluntate vult fieri. Pars quae negat suaderi potest, quoniam cum praecipuum sit voluntas signi, significare debet aliquam voluntatem, vel absolutam, vel conditionalem eiusdem obiecti, quae formaliter sit in Deo.

Solutio.

Contraria vero pars potest ex eo probari, quoniam praecipit Abrahamo immolationem Isaac, quam neque absoluta voluntate, neque conditionali volebat.

Breuius tamen dicendum est posse praecipere id, quod licet nulla voluntate velit esse, vult tamen ut is, cui praecipuum imponit, idem velit facere, vel saltem teneri facere, ut in praecipuo Abrahami imposito interuenit.

ARTICVLVS X.

Vtrum Deus habeat liberum arbitrium.

Liberum arbitrium esse formaliter in Deo.

CONCLUSIO est. In Deo est libertas arbitrij, non quidem comparatione suae bonitatis, quam necessario diligit, atque vult esse, sed comparatione aliarum rerum, quas & velle, & non velle, aut etiam nolle potest, ut ex dictis artic. 3. & 4. est manifestum. Est vero in Deo libertas arbitrij non solum eminenter, sed etiam formaliter, seculum tamen omni imperfectione arbitrij creati, nempe facultate ad peccandum, atque non solum mutabilitate, sed & vicissitudinis obumbratione, quae ex imperfectione voluntatis creatae proficiscitur. Porro arbitrij libertas ita spectata, dominiumque proprietarium operationum, perfectio est simpliciter. Legito quae articulis citatis, & quaest. 2. artic. 3. dicta sunt.

ARTICVLVS XI. & XII.

De voluntate signi, & quot signa sint diuinae voluntatis.

DISPVATIO VNICA.

Voluntas diuina quomodo quatuor signa.

QVINQUE signa diuinae voluntatis à Theologis traduntur, nempe praecipuum, prohibitio, consilium, operatio, & permissio. Cum autem praecipuum duobus modis sumi possit, vno latè, ut comprehendit prohibitionem praecipuumve negatiuum, altero vero presertim, pro solo praecipuo affirmatiuo: hoc loco sumitur posteriori modo: vnde praecipuum & prohibitio duo signa diuinae voluntatis constituuntur. Consilium vero sumitur, ut comprehendit tam affirmatiua, quale est illud: *Si vis perfectus esse, vende quae habes, &c.* quam negatiua, cuiusmodi est, *non ducere uxorem, vel bémoe vitam ducere.*

Operatio est signum voluntatis Dei absoluta,

A qua vult talem operationem esse, quando scilicet à Deo proficiscitur. Cum enim Deus agat per voluntatem, eamque absolutam, qua hic, & nunc vult hoc vel illo modo agere, utique si à Deo aliqua sit operatio, illa est signum voluntatis absoluta, qua in illam voluit eo modo influere. Operationes etiam causarum secundarum, quae ab arbitrio creato non pendent, signa quoque sunt voluntatis absoluta in Deo, quae eas esse voluit, eaque volitione, qua statuit ita mundum fabricare: tribuunturque Deo, ut earum autori mediantibus causis secundis. Illae vero, quae ab arbitrio creato pendent, si bonae sint, signa

Operatio quo pacto sit signum diuinae voluntatis.

B sunt absoluta Dei voluntatis, qua non solum per concursum generalem: aut etiam specialem, praesertim si ad ordinem gratiae spectent, voluit ad eas concurrere, sed etiam qua, prauidens pro libertate arbitrij creati ita futuras, eas, ut sibi gratas ac desideratas, absolute voluit, ut artic. 6. disput. 1. explicatum est. Si vero sint malae moraliter, signa quidem sunt Deum tamquam causam omnium rerum diuersalem voluntate absoluta voluisse in eas influere concursu generali, ut eadem disput. ostensum est. Ceterum eiusmodi operationes, si in particulari considerentur, ut effectus proprii sunt arbitrij creati, nulla ratione sunt signa, quod Deus illas esse velit, sed solum quod velit eas permittere.

C Ut vero intelligatur quomodo pacto permissio signum constituatur diuinae voluntatis comparatione eorum quae mala sunt, & potissimum culpae (alia namque mala ex intentione diuina esse possunt, atque adeo volita voluntate absoluta, licet interdum sint solum ab eo permissa) obseruandum est, cum id permittere quis dicatur, quod prauidens aut certe, si res perfecte non cognoscat, timens, vel timere debens, esse futurum, non impedit, cum possit, ad permissionem tria esse necessaria. Primum est, ut prauideatur futurum. Secundum, ut possit impediri. Tertium, ut non impediatur. Atque in hoc tertio positus illis aliis duobus, sita est ratio permissio- nis. Obseruandum deinde, nos quidem duobus modis posse aliquid permittere. Vno, eliciendo actum voluntatis, quo nolimus impedire, quod possumus. Altero nullum eliciendo actum, vel quia non aduertimus, cum aduertere possumus: vel quia continemus actum. Eiusmodi autem permissio, licet non sit à nobis volita formaliter, est tamen voluntaria, quatenus in potestate nostra est id impedire, quod non impedimus, potestque alicui interpretari, ut, aut etiam imputariue volita, si id impedire tenebamur, ut 1. 2. q. 6. explicatum est. Deus autem quicquid permittit, actu voluntatis videtur velle permittere.

Permissio quodnam signum sit voluntatis diuinae.

Tria ad permissio- nem necessaria explicantur.

Posse nos voluntariè aliquid permittere dupliciter.

Deus actu voluntatis res permittit.

E Tum quia in eo est perfecta scientia omnium, quae futura sunt, nisi ipse ea impediat: neque est, cur contineat determinationem suae voluntatis in permit- tendis iis, quae voluntariè est permissurus, quin potius ad perfectam ipsius prouidentiam spectare videtur id statuire. Tum etiam, quia ex aeternitate habet scientiam liberam futurorum omnium contingentium, quae ex voluntariè ipsius permissio- nibus futura sunt: neque id aliter videtur posse cognoscere, quam in determinatione liberae suae voluntatis, qua ea statuit permittere. Ex his patet, quae cumque permissionem mali moraliter, aut cuiusuis alterius, quod Deus solum permittat, non tamen intendere, aut velle dicatur, signum esse voluntatis diuinae, qua id ex aeternitate constituit ita permittere.

Quod eiusmodi quinque externa signa voluntatis diuinae non proprie, sed metaphoricè voluntas Dei dicantur, eo modo quo testamentum voluntas testatoris

Hac signa metaphoricè appellantur voluntas diuina.